

КУЗЬОМКО Т.Р., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ТЕРЕЩУК М.М.**, канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КОНСТИТУЦІЙНІ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В КРАЇНАХ ОКЕАНІЇ

У статті досліджуються особливості конституційних моделей організації державної влади у країнах Океанії. Проаналізовано структуру органів державної влади, форми правління та механізми взаємодії між гілками влади в державах регіону. Визначено характерні риси конституційного розвитку країн Океанії та вплив історичних і політичних факторів на формування сучасних моделей державного управління.

Ключові слова: конституція, державна влада, форма правління, парламентська система, Океанія, державне управління, поділ влади.

Конституційні моделі державної влади в сучасному світі характеризуються значним різноманіттям, що обумовлено історичними, політичними та правовими особливостями розвитку різних регіонів. Особливий інтерес для порівняльно-правових досліджень становлять країни Океанії, конституційні системи яких сформувалися під впливом британської правової традиції та колоніального минулого.

До країн Океанії належать Австралія, Нова Зеландія, Папуа-Нова Гвінея, Фіджі, Соломонові Острови, Самоа, Тонга та інші держави, політичні системи яких характеризуються переважно парламентськими формами правління. Як зазначає С. Файнер, значна частина держав цього регіону успадкувала інститути британської парламентської системи, що проявляється у домінуванні парламенту та відповідальності уряду перед законодавчим органом [1, с. 214].

Однією з характерних особливостей державного устрою країн Океанії є поширення конституційної монархії. Зокрема, Австралія та Нова Зеландія є парламентськими монархіями, у яких формальним главою держави виступає британський монарх, представлений генерал-губернатором. Виконавчу владу здійснює уряд на чолі з прем'єр-міністром, який формується парламентською більшістю.

Конституційна система Австралії закріплена Конституцією 1901 року, яка встановлює федеративний державний устрій та парламентську форму правління. Законодавча влада належить федеральному парламенту, що складається з двох палат — Сенату та Палати представників. Виконавча влада здійснюється урядом, який несе політичну відповідальність перед парламентом.

Нова Зеландія має унітарну форму державного устрою та парламентську систему правління. Конституційна система цієї держави базується на низці законодавчих актів, серед яких важливе місце займає Конституційний акт 1986 року. Уряд формується парламентом і здійснює виконавчу владу від імені монарха.

Окрему групу становлять держави Океанії, що мають республіканську форму правління. Наприклад, Фіджі є парламентською республікою, де глава держави обирається відповідно до конституційної процедури, а уряд формується парламентом і несе перед ним політичну відповідальність.

Важливу роль у системі державної влади країн Океанії відіграють парламенти, які здійснюють законодавчі функції та контролюють діяльність виконавчої влади. Як підкреслює В. Богданор, парламентський контроль за діяльністю уряду є одним із ключових механізмів забезпечення демократичного функціонування державної влади [2, с. 102].

Таким чином, конституційні моделі державної влади в країнах Океанії характеризуються поєднанням британської парламентської традиції з національними

особливостями державного розвитку. Більшість держав регіону мають парламентські форми правління, у межах яких уряд формується парламентом і несе перед ним політичну відповідальність. Така модель сприяє забезпеченню стабільності державної влади та ефективному функціонуванню демократичних інститутів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Finer S. The History of Government from the Earliest Times. Oxford: Oxford University Press, 1997. 1680 p.
2. Bogdanor V. The New British Constitution. Oxford: Hart Publishing, 2009. 344 p.

УДК 347.1

ЛЕВЧЕНКО М.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ЄФРЕМОВА І.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ НАБУТТЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

У роботі розкрито поняття підстав набуття права власності як юридичних фактів, з якими закон пов'язує виникнення права власності. Проаналізовано їх нормативне закріплення в Цивільний кодекс України та визначено їх значення для забезпечення законності й захисту майнових прав

Ключові слова: право власності, підстави набуття, юридичні факти, цивільне право, захист власності.

Право власності є однією з найдавніших і найважливіших правових інституцій, яка визначає економічний та соціальний устрій будь-якої держави. Власність становить основу суспільних відносин, оскільки саме через неї реалізується воля особи щодо володіння, користування і розпорядження матеріальними благами. Право власності, як і будь-яке інше суб'єктивне право, виникає при наявності певних юридичних фактів, конкретних життєвих обставин, з якими закон пов'язує виникнення права власності на конкретне майно у певних осіб[1]. У зв'язку з цим ключового значення набуває питання підстав, на яких у суб'єкта виникає право власності.

Підстави набуття права власності — це юридичні факти або сукупність фактів, з якими закон пов'язує виникнення у певної особи права володіти, користуватися і розпоряджатися майном як власним. Іншими словами, підстава — це правомірна обставина, що слугує юридичним джерелом виникнення права власності. Саме наявність такої підстави дозволяє відрізнити законне набуття власності від протиправного заволодіння чужим майном.

В українській правовій системі загальні положення про підстави набуття права власності визначені у Цивільному кодексі України. Зокрема, стаття 328 ЦК України встановлює, що право власності набувається на підставах, які не заборонені законом, зокрема з правочинів[2]. Це положення підкреслює універсальний характер інституту власності, адже коло підстав є відкритим: особа може набути право власності будь-яким способом, якщо він не суперечить закону, моральним засадам суспільства чи загальним принципам цивільного права.

На думку провідних вчених, зокрема О. В. Дзери та Н. С. Кузнецової, поняття «підстава набуття» охоплює усі юридичні факти, що породжують у суб'єкта право власності — незалежно від того, чи вони виникають у результаті правочину, адміністративного акта, рішення суду або події. Тобто підставами набуття можуть бути не лише вольові дії осіб, а й події, які не залежать від волі людини, наприклад, стихійні явища, внаслідок яких утворюється нове майно (осадові нашарування, знахідки природного характеру тощо

У цьому контексті важливо звернути увагу на юридичну природу підстави. Вона має двоїстий характер: з одного боку, це факт реальної дійсності (наприклад, укладення